

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

ЛІСОМАТЕРІАЛИ КРУГЛІ ЛИСТЯНІ

Класифікація за якістю
Частина 2. Тополя
(EN 1316-2:1997, IDT)

ДСТУ EN 1316-2:2005

БЗ № 7–2005/490

Київ
ДЕРЖСПОЖИВСТАНДАРТ УКРАЇНИ
2007

ПЕРЕДМОВА

1 ВНЕСЕНО: Технічний комітет України зі стандартизації лісових ресурсів «Лісові ресурси» (ТК 18)

ПЕРЕКЛАД І НАУКОВО-ТЕХНІЧНЕ РЕДАГУВАННЯ: **А. Білим; Г. Гільченко; В. Дерев'янка; Н. Діанова** (науковий керівник); **С. Кривов'язий; І. Шурута**

2 НАДАНО ЧИННОСТІ: наказ Держспоживстандарту України від 2 вересня 2005 р. № 239 з 2007–01–01, зі зміною дати чинності згідно з наказом № 82 від 11 квітня 2007 р.

3 Національний стандарт ДСТУ EN 1316-2:2005 ідентичний з EN 1316-2:1997 Hardwood round timber — Qualitative classification — Part 2: Poplar (Лісоматеріали круглі листяні. Класифікація за якістю. Частина 2. Тополя) і включений з дозволу CEN, rue de Stassart 36, B-1050 Brussels. Усі права щодо використання Європейських стандартів у будь-якій формі і будь-яким способом залишаються за CEN та її Національними членами, і будь-яке використання без письмового дозволу Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики (ДССУ) заборонено

Ступінь відповідності — ідентичний (IDT)
Переклад з англійської (en)

4 УВЕДЕНО ВПЕРШЕ

Право власності на цей документ належить державі.
Відтворювати, тиражувати і розповсюджувати його повністю чи частково
на будь-яких носіях інформації без офіційного дозволу заборонено.
Стосовно врегулювання прав власності треба звертатися до Держспоживстандарту України

Держспоживстандарт України, 2007

ЗМІСТ

	С.
Національний вступ	IV
Вступ	IV
1 Сфера застосування	1
2 Нормативні посилання	1
3 Терміни та визначення понять	2
4 Класифікація за якістю	2
4.1 Правила сортування	2
4.2 Позначення класів	2
4.3 Ознаки, що враховують під час сортування	2
5 Таблиця норм сортування	3

НАЦІОНАЛЬНИЙ ВСТУП

Цей стандарт є тотожний переклад EN 1316-2:1997 Hardwood round timber — Qualitative classification — Part 2: Poplar (Лісоматеріали круглі листяні. Класифікація за якістю. Частина 2. Тополя).

Технічний комітет, відповідальний за цей стандарт, — ТК 18 «Лісові ресурси».

Стандарт містить вимоги, які відповідають чинному законодавству.

Цей стандарт не замінює чинних в Україні стандартів.

До стандарту внесено такі редакційні зміни:

— слова «цей європейський стандарт» замінено на «цей стандарт»;

— структурні елементи стандарту: «Титульний аркуш», «Передмову», «Зміст», «Національний вступ» та «Бібліографічні дані» — оформлено відповідно до вимог національної стандартизації України;

— до розділу 2 «Нормативні посилання» додано «Національне пояснення» та «Національну примітку», які виділено рамкою;

— з «Передмови» до EN 1316-2:1997 у «Вступ» до цього стандарту взято те, що безпосередньо стосується цього стандарту.

Копії стандартів EN, на які є посилання в цьому стандарті, можна отримати в Головному фонді нормативних документів.

ВСТУП

Цей стандарт є одним із серії стандартів, що стосуються хвойної та листяної деревини круглого лісоматеріалу.

Інші стандарти цієї серії:

EN 1316-1 Hardwood round timber — Qualitative classification — Part 1: Oak and beech (Лісоматеріали круглі листяні. Класифікація за якістю. Частина 1. Дуб і бук)

EN 1316-3 Hardwood round timber — Qualitative classification — Part 3: Ash and maples and sycamore (Лісоматеріали круглі листяні. Класифікація за якістю. Частина 3. Ясен, клен та явір).

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

ЛІСОМАТЕРІАЛИ КРУГЛІ ЛИСТЯНІ

Класифікація за якістю
Частина 2. Тополя

ЛЕСОМАТЕРИАЛЫ КРУГЛЫЕ ЛИСТВЕННЫЕ

Классификация по качеству
Часть 2. Тополь

HARDWOOD ROUND TIMBER

Qualitative classification
Part 2. Poplar

Чинний від 2008-01-01

1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

Цей стандарт встановлює класифікацію за якістю та позначення класів заготовленого круглого лісоматеріалу тополі, що представлений у вигляді довгомірних лісоматеріалів або колод.

Класифікація описує класи якості круглого лісоматеріалу, майбутнє використання яких невідоме.

Класифікацію застосовують для всіх видів тополь, що придатні для торгівлі.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

Цей стандарт містить положення з інших публікацій через датовані й недатовані посилання. Ці нормативні посилання наведено у відповідних місцях тексту, а перелік публікацій наведено нижче. У разі датованих посилань пізніші зміни чи перегляд будь-якої з цих публікацій стосуються цього стандарту тільки в тому випадку, якщо їх уведено разом зі змінами чи переглядом. У разі недатованих посилань треба користуватися останнім виданням відповідної публікації.

EN 844-1 Round and sawn timber — Terminology — Part 1: General terms common to round timber and sawn timber

EN 844-2 Round and sawn timber — Terminology — Part 2: General terms relating to round timber

EN 844-5 Round and sawn timber — Terminology — Part 5: Terms relating to dimensions of round timber

EN 844-7 Round and sawn timber — Terminology — Part 7: Terms relating to anatomical structure of timber

EN 844-8 Round and sawn timber — Terminology — Part 8: Terms relating to features of round timber

prEN 1309:1994 Round and sawn timber — Method of measurement of dimensions¹⁾

EN 1310 Round and sawn timber — Method of measurement of features

EN 1311 Round and sawn timber — Method of measurement of biological degradations.

¹⁾ EN 1309 поділений на дві частини: частина 1 стосується пиломатеріалів; частина 2 — круглих лісоматеріалів.

НАЦІОНАЛЬНЕ ПОЯСНЕННЯ

EN 844-1 Лісоматеріали круглі та пиляні. Термінологія. Частина 1. Основні терміни, загальні для круглих та пиляних лісоматеріалів

EN 844-2 Лісоматеріали круглі та пиляні. Термінологія. Частина 2. Основні терміни, що стосуються круглих лісоматеріалів

EN 844-5 Лісоматеріали круглі та пиляні. Термінологія. Частина 5. Терміни, що стосуються розмірів круглих лісоматеріалів

EN 844-7 Лісоматеріали круглі та пиляні. Термінологія. Частина 7. Терміни, що стосуються анатомічної структури лісоматеріалів

EN 844-8 Лісоматеріали круглі та пиляні. Термінологія. Частина 8. Терміни, що стосуються властивостей пиломатеріалів

prEN 1309:1994 Лісоматеріали круглі та пиляні. Метод вимірювання розмірів

EN 1310 Лісоматеріали круглі та пиляні. Метод вимірювання параметрів

EN 1311 Лісоматеріали круглі та пиляні. Метод вимірювання біологічних пошкоджень.

Національна примітка

В Україні чинний ДСТУ prEN 1311:2001 Лісоматеріали конструкційні. Визначення характеристичних значень механічних властивостей та щільності (prEN 1311:2000, IDT).

3 ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ

У цьому стандарті вжито терміни та визначення понять, які наведені в EN 844-1, EN 844-2, EN 844-5, EN 844-7 та EN 844-8.

4 КЛАСИФІКАЦІЯ ЗА ЯКІСТЮ

4.1 Правила сортування

Кожна колода, довгомірні лісоматеріали або комбіновані лісоматеріали з умовною позначкою для поділу класифікують згідно з їх розмірами та зовнішнім виглядом, кількістю та розповсюдженням специфічних вад.

4.2 Позначення класів

Стандартизоване позначення класів містить 3 символи, останній з яких відокремлений тире:

— перший та другий символ — початкове скорочення та перші літери назви виду по-латині;

— третій символ вказує клас якості.

Класифікація тополі передбачає 3 класи якості:

— Ro—A — найвищий клас якості;

— Ro—B — нормальний клас якості;

— Ro—C — клас якості, до якого належить колода, довгомірні лісоматеріали або комбіновані лісоматеріали, що не можуть бути віднесені до вищезазначених класів якості.

Для класу Ro—C понад 40 % об'єму деревини повинні бути придатні до застосування.

4.3 Ознаки, що враховують під час сортування

У таблиці 1 наведено ознаки, що їх враховують, і повинні вимірюватися згідно з prEN 1309, EN 1310 та EN 1311.

Колода, довгомірні лісоматеріали або комбіновані лісоматеріали повинні бути занижені в класі, якщо вони не відповідають вимогам будь-якої з характеристик.

Довжина і діаметр повинні бути виміряні, використовуючи метод, зазначений у prEN 1309.

Відбракування може бути зазначено у контракті для таких ознак: прорість, нарости, пласкова пожолобленість, тріщина від валки, розщеплення, вирив, тверда та м'яка гнилизна, червоточина, обвуглена деревина, рубці, сторонні тіла, омела, сліди від пташиних кліювів, сухобокість.

5 ТАБЛИЦЯ НОРМ СОРТУВАННЯ

Таблиця 1 — Норми сортування для тополі

Ознаки	Клас		
	Po—A	Po—B	Po—C
Мінімальні розміри			
Довжина, м ¹⁾	3	2	2
Вершинний діаметр без кори, см ¹⁾	30	25	20
Сучки, мм			
Відкритий здоровий сучок	²⁾	³⁾	дозволено
Сухий сучок	не дозволено	³⁾	дозволено
Гнилий сучок	не дозволено	не дозволено	дозволено
Зарослі сучки			
діаметром < 60	²⁾	дозволено	дозволено
діаметром ≥ 60	не дозволено	не дозволено	дозволено
Зміщена серцевина > 10 %	не дозволено	дозволено	дозволено
Кривизна, см/м	< 2	< 5	дозволено
Овальність, %	< 10	дозволено	дозволено
Серцевинні тріщини	⁴⁾	не дозволено наскрізні тріщини	дозволено
Кільцеві тріщини	не дозволено	не дозволено	дозволено
Морозні тріщини	не дозволено	не дозволено	дозволено
Тріщини від удару блискавки	не дозволено	не дозволено	дозволено
Тріщини усихання	не дозволено	дозволено	дозволено
Бурі плями	не дозволено	не дозволено	дозволено
Червоточини	не дозволено	не дозволено	дозволено
¹⁾ Довжину та діаметр треба вимірювати, використовуючи методи, зазначені в prEN 1309. ²⁾ Дозволено тільки один з варіантів: — або 1 здоровий сучок (відкритий) діаметром < 20 мм на мінімальну довжину колоди; — або 1 зарослий сучок діаметром < 60 мм на мінімальну довжину колоди. ³⁾ Дозволено один з трьох варіантів: — або 2 здорових сучки (відкритих) діаметром < 40 мм на мінімальну довжину колоди; — або 2 сухих сучки (відкритих) діаметром < 20 мм на мінімальну довжину колоди; — або 1 здоровий сучок (відкритий) діаметром < 40 мм та 1 сухий сучок < 20 мм на мінімальну довжину колоди. ⁴⁾ Тріщина(-и) дозволено в серединній частині до ¼ діаметра.			

УКНД 79.040

Ключові слова: лісоматеріали, листяна деревина, круглі лісоматеріали, класифікація, якість, тополя.

Редактор **О. Чихман**
Технічний редактор **О. Марченко**
Коректор **Т. Калита**
Верстальник **Т. Шишкіна**

Підписано до друку 12.07.2007. Формат 60 × 84 1/8.
Ум. друк. арк. 0,93. Зам. Ціна договірна.

Відділ редагування нормативних документів ДП «УкрНДНЦ»
03115, м. Київ, вул. Святошинська, 2